

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 12.07.73 (P. 164018)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 01.08.74

Opis patentowy opublikowano: 15.08.1977

MKP G01b 3/34

Int. Cl.² G01B 3/34

CZYTELNIĄ

Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórcy wynalazku: Tadeusz Fabrycy, Jerzy Jaworski, Zbigniew Lache-
ta

Uprawniony z patentu: Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geolo-
gicznej Centralnego Urzędu Geologii, Warszawa
(Polska)

Sposób sprawdzania gwintów stożkowych o zarysie trapezowym lub prostokątnym, w trakcie ich wytwarzania

1

Przedmiotem wynalazku jest sposób sprawdzania gwintów stożkowych o zarysie trapezowym lub prostokątnym, w trakcie ich wytwarzania.

Znane są sposoby sprawdzania gwintów stożkowych np. o zarysie trójkątnym, przez sprawdzanie poszczególnych jego parametrów uniwersalnymi przyrządami pomiarowymi oraz wyników sprawdzania sprawdzianami gwintowymi i szablonami dociągu stożków podziałowych gwintu. Sprawdzanie uniwersalnymi przyrządami pomiarowymi może być przeprowadzane tylko wyrywkowo, sprawdzanie natomiast sprawdzianami gwintowymi i szablonami można przeprowadzać tylko na gotowym gwincie. Nie daje ono również określenia rodzaju wady gwintu oraz nie zapobiega powstawaniu braków.

Sposób sprawdzania gwintów stożkowych o zarysie trapezowym lub prostokątnym według wynalazku, polega na tym, że sprawdza się stożek wytoczki przygotowanej pod gwint, którego tworząca przechodzi przez wierchożki gwintu, gładkim stożkowym sprawdzianem wraz z dwugranicznym szablonem, dobranym do tego sprawdzianu, po nacięciu zaś gwintu, stożek, którego tworząca przechodzi przez dna wrębów gwintu, sprawdza się stożkowym żłobionym sprawdzianem wraz z dwugranicznym szablonem z nim współpracującym. Stożkowy żłobiony sprawdzian ma na swej powierzchni wyżłobienie, obejmujące z luzem nitkę mierzzonego gwintu, umożliwiające dojście powierzchni po-

2

miarowej sprawdzianu do stożka o tworzącej, przechodzącej przez dna wrębów gwintu.

Sposób sprawdzania gwintów według wynalazku umożliwia wykonanie połączeń gwintowych, stożkowych z dużą dokładnością, konieczną dla ich prawidłowej pracy, przy tym zarówno sam sposób kontroli jak i zastosowane w nim środki są proste i ich wykonanie nie wymaga specjalnego wyposażenia. Sprawdzanie według sposobu zapobiega powstawaniu braków, przy wykonywaniu gwintów z dużą dokładnością, a także awariom połączeń gwintowych, wynikających z niedokładnego ich wykonania.

Sprawdzanie gwintów sposobem według wynalazku polega na tym, że na wytoczony stożek pod gwint nakłada się gładki stożkowy sprawdzian i sprawdza się dwugranicznym szablonem jego odległość od czoła gwintu. W prawidłowo wykonanym gwincie odległość sprawdzianu od czoła gwintu zawiera się w zakresie, ograniczonym wymiarami dwugranicznego szablonu. Sprawdzenie gładkim sprawdzianem stożkowym przeprowadza się również na gotowym gwincie. Stożek gwintu o tworzącej, przechodzącej przez dna wrębów gwintu sprawdza się stożkowym żłobionym sprawdzianem i szablonem przez nałożenie sprawdzianu ruchem śrubowym na sprawdzany gwint. Prawidłowość wykonania gwintu sprawdza się dwugranicznym szablonem, jak przy sprawdzaniu sprawdzianem gładkim.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób sprawdzania gwintów stożkowych o zarysie trapezowym lub prostokątnym w trakcie ich wytwarzania, **znamienny tym**, że stożek wytoczki przygotowanej pod gwint lub gwinty zewnętrzny i wewnętrzny, o tworzącej przechodzącej przez wierzchołki gwintu, sprawdza się gładkim, stożkowym sprawdzianem i dwugranicznym szablonem,

dobranym do tego sprawdzianu, po nacięciu zaś gwintu stożek gwintu o tworzącej, przechodzącej przez dna wrębów gwintu zewnętrznego lub wewnętrznego, sprawdza się żłobionym stożkowym sprawdzianem dociągu, który ma na powierzchni wyżłobienie w formie rowka, obejmującego z luzem nitkę mierzonego gwintu i dwugranicznym szablonem współpracującym z tym sprawdzianem.